

Natuur als sleutel naar een duurzame toekomst

**JAARVERSLAG IUCN NL
2012**

Natuur als sleutel naar een duurzame toekomst

Inhoudsopgave

Voorwoord	5
Missie en visie	7
Over IUCN NL	8
Organisatie	9
Bestuur	9
Donoren	9
Medewerkers	10
Onze thema's	13
Groene internationale samenwerking	13
Bedrijfsleven vergroenen	14
Herstel en behoud van natuur	15
Rode Lijst van bedreigde soorten	16
Onze projecten	18
Wereldwijd	18
Afrika	20
Azië	22
Zuid-Amerika	24
Onze resultaten	26
Groene internationale samenwerking	26
Bedrijfsleven vergroenen	27
Herstel en behoud van natuur	28
Rode Lijst van bedreigde soorten	28
Communicatie & public affairs	29
Evenementen	31
Ons netwerk	32
Lidorganisaties	32
Zuidelijke partners	32
Bedrijven	32
Overheid	32
Wetenschappers	32
Coalities	33
Vooruitzicht	35
Financiën	37
Jaarrekening	40
Colofon	44

Voorwoord

De aarde heeft ons veel te bieden: een vruchtbare bodem voor het verbouwen van voedsel, zuiver water en frisse lucht, en grondstoffen voor het bouwen van huizen en het produceren van medicijnen. De natuur vormt daarmee de basis van onze economie en ons welzijn. Dit besef van de waarde van natuurlijk kapitaal groeit wereldwijd en in Nederland. Burgers, overheden én bedrijven realiseren zich dat gezonde ecosystemen van essentieel belang zijn voor hun eigen voortbestaan.

IUCN NL heeft in 2012 op diverse manieren bijgedragen aan het vergroten van dit besef. Via het Platform Biodiversiteit, Ecosystemen & Economie (Platform BEE) is "No Net Loss" (van biodiversiteit) als kernthema op de agenda gezet en hebben twaalf bedrijven een subsidie gekregen om hun productieprocessen te verduurzamen. Ons bedrijvennetwerk Leaders for Nature en het Responsible Shrimp Culture Improvement Program (RSCIP) tonen aan dat er concrete mogelijkheden zijn om biodiversiteit in de bedrijfsvoering te integreren en dat hierdoor ook marktkansen ontstaan.

Via de Ecosystem Alliance en de andere programma's binnen ons thema 'Groene internationale samenwerking' hebben wij samen met onze partners lokale gemeenschappen in zuidelijke landen ondersteund bij het duurzaam beheer van de natuur in hun omgeving. Hiermee creëren zij nieuwe inkomstenbronnen en stellen zij hun bestaansmiddelen veilig voor de toekomst.

Ook het herstel en behoud van natuur biedt kansen voor mens en dier. Een prachtig

voorbeeld uit ons door de Nationale Postcode Loterij gefinancierde Small grants for the Purchase of Nature (SPN) programma, is de lease van 900 hectare wetland in Myanmar. Dankzij deze lease wordt overbevissing tegengaan en worden bedreigde vogels als ibissen en gieren beschermd.

Voor IUCN NL doemden er in het afgelopen jaar nieuwe kansen op. Het ministerie van Economische Zaken heeft een koerswijziging ingezet waar het gaat om de transitie naar een groene economie. De gezamenlijke verantwoordelijkheid van bedrijven, maatschappelijke organisaties, wetenschappelijke instellingen en overheid wordt steeds sterker erkend en er ontstaat vraag naar onze steun bij het activeren van het bedrijfsleven. De goede contacten met onze belangrijke donor het ministerie van Buitenlandse Zaken zijn geïntensiveerd en IUCN NL kan daardoor een betere bijdrage te leveren aan de ontwikkeling van nieuw beleid.

Met Milieudefensie en De Hoge Veluwe is het aantal lidorganisaties in 2012 opnieuw gegroeid. Dit is een teken dat wordt gehecht aan de rol van IUCN NL als platform en dit vertrouwen koesteren wij. In het komende jaar zal dan ook veel energie worden gestoken in het verdiepen van deze platformrol. Wij zullen onze leden sterker betrekken bij onze programma's en hen actiever ondersteunen bij het realiseren van hun eigen doelstellingen.

2012 was voor IUCN NL ook een jaar van heroriëntatie en herstel. Na de hectische

periode 2010-2011 ten gevolge van het in eerste instantie mislopen van de MFS II-financiering, hebben directiewisselingen begrijpelijke onduidelijkheid en onrust veroorzaakt. In de tweede helft van het jaar is de rust weergekeerd en zijn directie en medewerkers eensgezind aan de slag gegaan met het versterken van de organisatie en het verduidelijken van de strategische positie van IUCN.

De positieve ontwikkelingen van 2012 zijn te danken aan de grote inzet en gedrevenheid van onze medewerkers. Wij constateren dat op veel fronten goede voortgang is geboekt en dat de organisatie zich met vertrouwen kan voorbereiden op de komst van de nieuwe permanente directeur Maas Goote en de nieuwe voorzitter Nanno Kleiterp. Met ons netwerk van groene organisaties, zuidelijke partners, bedrijven, overheden en wetenschappers zal IUCN NL zich in 2013 met hernieuwde energie inzetten om de natuur, de bron van onze economie en ons maatschappelijk welzijn, te behouden en te versterken.

Michiel C. de Wilde
Algemeen directeur a.i.

Hendrik-Jan Laseur
Voorzitter a.i. bestuur

Missie en visie

Onze **missie** is het beïnvloeden, aanmoedigen en bijstaan van samenlevingen over de hele wereld om de integriteit en de diversiteit van de natuur te behouden en ervoor te zorgen dat het gebruik van natuurlijke hulpbronnen op een eerlijke en ecologisch duurzame wijze plaatsvindt.

Onze **visie** is een rechtvaardige wereld waarin natuur wordt gewaardeerd en beschermd.

Over IUCN NL

IUCN NL is de Nederlandse tak van de International Union for Conservation of Nature (IUCN), 's werelds oudste en grootste unie van natuurorganisaties. IUCN stelt jaarlijks de Rode Lijst van bedreigde soorten op en heeft als enige natuurbeschermer de status van ambassadeur bij de Verenigde Naties. Wereldwijd verenigt IUCN meer dan 1.200 natuurorganisaties en bijna 11.000 wetenschappers.

Binnen de internationale IUCN-koepel werkt IUCN NL aan oplossingen voor de meest dringende mondiale problemen zoals het verlies aan biodiversiteit en ecosystemen, klimaatverandering en armoede. Natuur biedt hiervoor de sleutel. De natuur vormt de basis van onze economie en ons welzijn. Het geeft ons voedsel, zuiver water, zuurstof, hout, vis, biochemische materialen en medicijnen. De wereldwijde bescherming van biodiversiteit en ecosystemen staat dan ook centraal in de missie van IUCN NL.

In 2012 telde IUCN 38 Nederlandse lidorganisaties, waaronder Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, Wereld Natuur Fonds, Stichting Natuur & Milieu en Vogelbescherming Nederland. Voor deze leden fungeert IUCN NL als platform. Daarnaast werkt IUCN NL nauw samen met haar netwerk van natuurorganisaties in zuidelijke landen, bedrijven, overheden en wetenschappers. Met deze partners deelt IUCN NL kennis en expertise, voert zij concrete projecten uit en beïnvloedt zij de politieke agenda. Hierbij richt IUCN NL zich op drie thema's: groene internationale samenwerking, vergroening van het bedrijfsleven en het herstel en behoud van natuur.

Nederlandse lidorganisaties van IUCN

Alertis
Artis
Avalon
Both ENDS
Carmabi Foundation
CML Leiden
DCNA
De 12 Landschappen
De Hoge Veluwe
Diergaarde Blijdorp
EAZA
ECNC
IVN
KNNV
Kust & Zee
Milieudefensie
Ministerie van Economische Zaken
Natuur & Milieu
NatuurCollege
Natuurmonumenten
NCIV
Nederlandse Vereniging van Dierentuinen
Prince Bernhard Chair
RAVON
Staatsbosbeheer
Stichting Chimbo
Stichting tot Behoud en ter Bescherming van het Przewalskipaard
Stichting Trésor
Tropenbos International
UvA-IBED
Van Tienhoven Stichting
Vereniging Nederlands Cultuurlandschap
Vlinderstichting
Vogelbescherming
Waddenvereniging
Wereld Natuur Fonds
Wetlands International
Zoogdiervereniging

Organisatie

In 2012 werkten bij IUCN NL 57 mensen. Vanuit het kantoor in Amsterdam stuurden onze inhoudelijk medewerkers projecten in zuidelijke landen aan en werkten zij aan de vergroening van het Nederlandse bedrijfsleven. De inhoudelijke teams werden ondersteund door de mensen van ICT, Office Management, Personeel & Organisatie, Financiën en Externe Relaties.

Bestuur

Als stichting kent IUCN NL naast een directie ook een bestuur. Het bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid voor de dagelijkse leiding van de organisatie en de uitvoering van de projecten. De bestuursleden worden benoemd door de vertegenwoordigers van de 38 Nederlandse lidorganisaties van IUCN. In 2012 bestond het bestuur uit:

- Hendrik Jan Laseur (voorzitter ad interim)
- Graham Bennet (secretaris)
- Peter Fechter (penningmeester)
- Kees Bastmeijer
- Hans Friedrich (tot en met 30 november 2012)
- David Rosenberg (tot en met 31 maart 2012)
- Helias Udo de Haes
- Louise Vet

Donoren

Het werk van IUCN NL wordt financieel mogelijk gemaakt door diverse donoren. Dankzij de steun van deze organisaties kunnen wij ons dagelijks inzetten voor bescherming van ecosystemen en biodiversiteit wereldwijd.

- Adessium Foundation
- Europese Unie
- Ministerie van Buitenlandse Zaken
- Ministerie van Economische Zaken
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu
- Nationale Postcode Loterij
- Turing Foundation

Nationale Postcode Loterij

Met de flinke bezuinigingen waar het kabinet Rutte II op inzet neemt het belang van particuliere fondsenwervers zoals de Nationale Postcode Loterij toe. De bijdrage van de loterij en haar deelnemers is uniek, want deze is niet alleen meerjarig, maar de goede doelen bepalen ook zelf de besteding ervan, op basis van hun expertise. IUCN NL zet het geld van de Nationale Postcode Loterij in voor de wereldwijde bescherming van ecosystemen en biodiversiteit en voor vergroening van de economie.

Het huidige kabinet heeft aangegeven het kansspelbeleid te willen moderniseren. IUCN NL hoopt dat de voorgestelde wijzigingen in het kansspelbeleid de Nationale Postcode Loterij voldoende ruimte geeft om de succesvolle fondsenwerving op dit niveau voort te zetten. Want zonder de Nationale Postcode Loterij en haar deelnemers zou IUCN NL een groot deel van haar initiatieven niet kunnen realiseren.

Medewerkers

Naam	Functietitel	Datum in dienst	Datum uit dienst
Team Energie & Klimaat			
Sander van Andel	Project Officer		
Irma Bakkers	Advisor Leaders for Nature		
Jan Willem den Besten	Senior Programme Officer REDD+	01.03.2012	
Bette Harms	Project Officer	15.10.2012	
Heleen van den Hombergh	Senior Advisor		
Marinus Huige	Trainee	17.09.2012	
Jan Kamstra	Senior Advisor		
Carl Königel	Senior Advisor		
Sander Liem	Trainee	26.03.2012	27.07.2012
Daniëlle de Nie	Senior Advisor Biomass & Biodiversity		19.09.2012
Rob Regoort	Volunteer		
Marielies Schelhaas	Manager Business Relations		01.09.2012
Team Land			
Cas Besselink	Senior (Legal) Advisor/ Hivos Alliance Manager		
Evelien van den Broek	Senior Advisor		
Imke Gilsing	Project Coordinator What If We Change		
Rob Glastra	Senior Advisor		
Laurens Gomes	Project Officer Cobra		01.03.2012
Sjef Gussenhoven	Volunteer		
Liliana Jauregui Bordonos	Senior Advisor		
Marle de Jonge	Project Officer What If We Change	15.10.2012	
Joseph Lumumba	Senior Advisor		
Jan Veen	Trainee	28.09.2012	
Caspar Verwer	Project Officer	10.04.2012	
Mark van der Wal	Senior Advisor		
Daan Wensing	Manager Leaders for Nature		
Daniël Wiegant	Volunteer	01.11.2012	
Team Water			
Maartje Hilterman	Senior Advisor		
Marc Hoogeslag	Coordinator Purchase Of Nature Programme		
Tina Lain	Senior Advisor		
Mathew Parr	TEEB Specialist		
Henri Roggeri	Senior Advisor		
Henk Simons	Chief Expert		

Naam	Functietitel	Datum in dienst	Datum uit dienst
Externe relaties			
Freek Bersch	Communications Officer New Media What If We Change		01.10.2012
Lotje Geutjes	Trainee Child's Right to Nature		05.06.2012
Annelies Henstra	Coordinator Child's Right to Nature		
Marijn van der Pas	Coordinator Public Affairs and Communications		
Dieuwertje Scheringa	Communications Officer		01.08.2012
Gemma Span	Communications Officer	01.10.2012	
Financiën			
Chris Bonnar	Senior Finance Officer		
Sandra van Dijk	Finance Officer	01.10.2012	
Machiel Overhoff	Finance Officer		
Corry van Swieten	Controller/Manager Finance		01.10.2012
Ruud Vergouw	Controller	15.08.2012	
Administratie & ICT			
Melany d'Fonseca	Office Management	02.02.2012	01.04.2012
Puck Heikens	Office Management		05.08.2012
Rita van Keulen	Office Management		
Leonieke Mevius	Manager ICT		
Shacsine Scorea	Office Management	07.09.2012	14.09.2012
Juliette Uitdenboogaard	Office Management	16.07.2012	
Directie			
Lena Euwens	Director Operations		01.12.2012
Willem Ferwerda	Executive Director		01.03.2012
Michiel de Wilde	Executive Director	13.08.2012	
Programme Coordinator			
Joost van Montfort	Ecosystems Alliance Programme Coordinator		
P&O			
Monique de Jong	HRM Expert	01.04.2012	

Onze thema's

Groene internationale samenwerking

Natuurbescherming en de bestrijding van armoede gaan hand in hand. Dat komt omdat wereldwijd miljarden arme mensen direct van de natuur leven. Zo zijn 1,6 miljard mensen afhankelijk van bossen voor hun eten, water en hout voor brandstof en onderdak. Honderden miljoenen anderen leven vooral van vis en schelpdieren uit zeeën en oceanen. Door deze natuur te beschermen, bestrijdt IUCN NL armoede in zuidelijke landen.

Omgekeerd is het verminderen van armoede essentieel om natuur te redden. Zo helpt IUCN NL vissers hun inkomsten zeker te stellen door overbevissing tegen te gaan. En door mensen te wijzen op hun landrechten helpt IUCN NL lokale bewoners het bos waarvan zij leven te behouden.

De wisselwerking tussen natuurbescherming en armoedebestrijding is de kracht van de zuidelijke projecten van IUCN NL. Volgens deze methode werkte IUCN NL in 2012 samen met Wetlands International en Both ENDS in het Ecosystem Alliance programma, met diverse partners in het COBRA-project, met onder andere Hivos in het programma People Unlimited 4.1 en met de Turing Foundation.

COBRA

Het COBRA-project is een driejarig onderzoeksproject in de Zuid-Amerikaanse Guiana Shield, uitgevoerd door een samenwerkingsverband van tien organisaties waaronder IUCN NL.

De Guiana Shield vormt onderdeel van het grootste aaneengesloten tropische bosgebied ter wereld. De bossen in deze regio zijn nog relatief onaangetast waardoor ze een unieke biodiversiteit herbergen en enorm belangrijk zijn voor het vastleggen van CO₂. Ook is tien tot vijftien procent van de zoetwatervoorraad van onze planeet hier te vinden. Het belang van deze ecosysteemdiensten wordt in toenemende mate onderkend en vertaalt zich geleidelijk aan in internationaal beleid en financieringsmechanismen zoals betalingen voor ecosysteemdiensten (*payment for ecosystem services*, PES).

Het COBRA-project onderzoekt sociale, ecologische en culturele effecten van dergelijke financieringsmechanismen op de lokale bevolking in de Guiana Shield. Lokale bewoners worden actief betrokken bij deze studie en gevraagd om met behulp van video en fotografie zelf te documenteren hoe veranderingen hun leven beïnvloeden. Deze inzichten kunnen vervolgens worden gebruikt bij het opstellen van beleid op het gebied van ecosysteemdiensten.

Ecosystem Alliance

De Ecosystem Alliance is een vijf jaar durende partnerschap tussen IUCN NL, Both ENDS en Wetlands International. Met zo'n 150 lokale partnerorganisaties in 16 landen werkt de Ecosystem Alliance aan het behoud en duurzaam beheer van natuur. In totaal telt het programma meer dan 70 projecten in Azië, Afrika en Zuid-Amerika.

De projecten van de Ecosystem Alliance worden uitgevoerd in gebieden waar mensen direct afhankelijk zijn van ecosystemen voor hun water- en voedselzekerheid. Veel van deze ecosystemen staan echter onder grote druk, bijvoorbeeld door klimaatverandering, grootschalige houtkap, landbouwexpansie, overbevissing en mijnbouw. De projecten van de Ecosystem Alliance stellen de lokale gemeenschappen in staat om deze bedreigingen het hoofd te bieden, zodat zij de natuur – en daarmee hun levensvoorziening – veilig kunnen stellen voor de toekomst.

De Ecosystem Alliance wordt gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken.

People Unlimited 4.1

In het People Unlimited 4.1 programma werkt IUCN NL samen met ontwikkelingsorganisaties Hivos, Press Now en Mama Cash. Het programma streeft naar een wereld waarin vrouwen en mannen gelijke toegang hebben tot bestaansmiddelen zodat zij actief en gelijkwaardig kunnen deelnemen aan besluitvorming die bepalend is voor hun leven, hun omgeving en hun toekomst. Het gaat daarbij onder andere om het stimuleren van vrouwenrechten, van groen ondernemerschap en van actief burgerschap. De projecten binnen deze thema's worden tussen 2011 en 2015 uitgevoerd in 31 ontwikkelingslanden en gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken.

IUCN NL werkt met Hivos samen op het thema 'groen ondernemerschap' en is daarvoor actief in Peru, Bolivia en India. In de landen in Zuid-Amerika wordt samen-gewerkt met lokale partnerorganisaties aan armoedebestrijding, versterking van de positie van kleine producenten en lokaal biodiversiteitsbehoud. In India wordt met een groot aantal bedrijven en Indiase part-nerorganisaties gewerkt aan de opzet van een Indiase versie van het IUCN NL Leaders for Nature bedrijvennetwerk.

Turing Foundation

Sinds 2007 werkt IUCN NL met financie- ring van de Turing Foundation aan klein- schalige ontwikkelingsprojecten in Afrika. De projecten binnen dit programma zijn gericht op de ontwikkeling van duurzame landbouw en veeteelt in combinatie met bescherming van natuur.

Het gaat bijvoorbeeld om trainingen in bio- logisch telen van groente, fruit en andere gewassen in landen als Mali, Benin, Kameroen en Burkina Faso. IUCN NL werkt hiervoor samen met lokale organi- saties. Door de trainingen kan de lokale bevolking een betere oogst behalen én wordt de druk op de natuur verminderd. Bij veel van de projecten bieden onze lokale partnerorganisaties ook onder- steuning bij het verhandelen van de land- bouwproducten zodat boerengezinnen een goed inkomen kunnen genereren.

Bedrijfsleven vergroenen

Onze economie draait op grondstoffen en diensten uit de natuur: ons natuurlijk kapitaal. De natuur biedt een vruchtbare

bodem voor de productie van voedsel en biochemische grondstoffen maar levert ook hout en vis, en zorgt voor zuiver water, een schone lucht en de opslag van CO₂. Ook zijn de meeste medicijnen gebaseerd op stoffen uit de natuur.

Om zowel de natuur als de economie te versterken werkt IUCN NL aan het vergroe- nen van bedrijven. Vergroening biedt bedrijven kansen op nieuwe markten, tech- nologische ontwikkeling en meer werk- gelegenheid. Het inzetten op een circulaire en biobased economie biedt daarnaast bedreigingen het hoofd, zoals het verlies aan ecosystemen en biodiversiteit, de klimaatverandering en het opraken van fossiele brandstoffen.

In 2012 werkte IUCN NL op verschillende manieren aan de vergroening van de eco- nomie: via het netwerk van multinationals Leaders for Nature en in het Platform Biodiversiteit, Ecosystemen en Economie, een samenwerkingsverband met onder- nemersorganisatie VNO-NCW. Het RSCIP programma richt zich specifiek op de ver- duurzaming van de garnalenindustrie.

Leaders for Nature

Leaders for Nature is het IUCN NL bedrij- vennetwerk van twintig multinationals en grote Nederlandse bedrijven. Gezamenlijk nemen zij de leiding in de transitie naar een duurzame groene economie.

Bij alle deelnemende bedrijven zetten pro- fessionals van drie managementlagen zich in om natuurlijk kapitaal in hun bedrijfsvoe- ring te integreren. Met behulp van het

zesstappenplan van Leaders for Nature streven deze bedrijven naar een netto positieve impact op biodiversiteit en eco- systemen. Dit betekent dat zij bijdragen aan het behoud van biodiversiteit en eco- systemen, terwijl zij tegelijkertijd de nega- tieve effecten van hun economische activi- teiten minimaliseren en op duurzame wijze gebruikmaken van natuurlijk kapitaal. Leaders for Nature begeleidt haar leden bij elke stap in dit proces met inspiratie, kennis & training en projectsupport.

In 2012 bestond het Nederlandse Leaders for Nature netwerk uit ABN AMRO, AkzoNobel, Arcadis, Cofely, Desso, DSM, Eneco, Essent, FrieslandCampina, IBM, ING, Interface, KLM, Nutreco, Phillips, PostNL, PwC, Rabobank, RoyalHaskoning/ DHV en Shell.

Platform BEE

Het Platform Biodiversiteit, Ecosystemen & Economie (Platform BEE) is een initiatief van IUCN NL en ondernemersorganisatie VNO-NCW. Samen met bedrijven, natuur- organisaties, kennisinstellingen en ontwik- kelingsorganisaties zetten wij ons binnen dit platform in voor behoud en herstel van biodiversiteit en ecosystemen. Dit natuurlijk kapitaal is namelijk van vitaal belang voor zowel het welzijn als de welvaart van mensen.

Platform BEE heeft als belangrijkste doel het bedrijfsleven bewust te maken van het belang van biodiversiteit en ecosystemen en te bevorderen dat dit natuurlijk kapitaal onderdeel wordt van het bedrijfsbeleid. Specifiek is de ambitie van het platform het

streven naar 'no net loss'. Dit betekent dat de activiteiten van bedrijven niet ten koste gaan van biodiversiteit en ecosystemen, maar juist bijdragen aan het herstel en behoud van dit natuurlijk kapitaal.

Daarnaast financiert het platform pilot-projecten waarin bedrijven samen met natuurorganisaties en kennisinstellingen werken aan groene bedrijfsprocessen. Tot slot adviseert het platform de overheid over beleid en internationale samenwerking gericht op verduurzaming van de mondiale economie en de levering van grondstoffen.

In het platform zijn naast VNO-NCW en IUCN NL vertegenwoordigd: DSM, FrieslandCampina, Hivos, IDH (Initiatief Duurzame Handel), LTO Nederland, Recron, Shell, Sovon, Stichting Natuur & Milieu, Natuurmonumenten, Wetlands International en Wageningen University & Research Centre (WUR). Voorzitter van het platform is Rein Willems.

RSCIP

Het Responsible Shrimp Culture Improvement Program (RSCIP) werkt aan een duurzame en verantwoorde productie van tropische garnalen.

Het doel van dit vierjarige programma is om de garnalenindustrie zo in te richten dat het een beter inkomen voor de lokale bevolking oplevert en tegelijkertijd bijdraagt aan het herstel en behoud van natuur. Hiervoor werkt IUCN NL samen met bedrijven en maatschappelijk organisaties in Nederland, Vietnam en Indonesië.

Tropische garnalenweek is wereldwijd de snelst groeiende sector binnen de voedselindustrie. Het overgrote deel van de productie vindt plaats in ontwikkelingslanden zoals Indonesië, Vietnam en Bangladesh. Zij exporteren hun garnalen naar de Europese Unie, Noord-Amerika en Japan.

Hoewel de garnalenproductie economische voordelen biedt aan delen van de lokale bevolking, veroorzaakt het ook veel schade aan de natuur. Bovendien leidt het tot sociale problemen, ziektes en gevaren voor de voedselveiligheid. RSCIP pakt deze problemen aan door de garnalenproductie op een ecologisch duurzame en sociaal verantwoorde manier te organiseren.

RSCIP is een samenwerking tussen IUCN NL en OxfamNovib, de Indonesische partners Wetlands International, WWF en Telapak, en de Vietnamese SNV, IUCN en MCD.

Herstel en behoud van natuur

De meest effectieve manier om natuur te beschermen is door behoud en herstel van natuurgebieden.

Deze gebieden zijn essentieel voor het voortbestaan van bijzondere soorten zoals het gouden leeuwaapje of de Aziatische olifant. Bovendien leveren natuurgebieden belangrijke ecosystemendiensten waar wij als mens van profiteren. Zo zorgen tropische regenwouden voor zuurstof en opslag van CO₂ en bieden mangrovebossen bescherming tegen vloedgolven.

Ondanks deze belangrijke diensten vindt ontbossing en degradatie van ecosystemen op grote schaal plaats. Elk jaar verdwijnt wereldwijd ongeveer 13 miljoen hectare bos door bijvoorbeeld houtkap voor landbouwactiviteiten. Sinds 1980 is zo'n 3,6 miljoen hectare mangrovegebied verloren.

Om verder verlies van natuurgebieden te voorkomen stelt IUCN NL natuurorganisaties in zuidelijke landen in staat om kwetsbare gebieden aan te kopen met behulp van Small grants for the Purchase of Nature (SPN). Daarnaast werken we aan het herstel van gedegradeerde ecosystemen binnen het programma What if we change.

Small grants for the Purchase of Nature

Small grants for the Purchase of Nature (SPN) is het programma van IUCN NL voor de aankoop van bedreigde natuur. Het fonds stelt natuurorganisaties in zuidelijke landen in staat om eigenaar te worden van lokale natuurgebieden en deze te beschermen. SPN wordt gefinancierd door de Nationale Postcode Loterij.

Jaarlijks ontvangt SPN tientallen projectvoorstellen van natuurorganisaties in landen als Mexico, Brazilië, Nicaragua en Indonesië. Met behulp van een globaal netwerk van experts worden de beste voorstellen geselecteerd.

De gebieden die met hulp van SPN worden aangekocht kennen doorgaans een enorme biodiversiteit. In Borneo

bijvoorbeeld leven tal van bijzondere dieren die nergens anders ter wereld voorkomen. Door uitbreiding van landbouw, plantages, snelwegen en steden dreigen deze unieke natuurgebieden te verdwijnen of versnipperd te raken. Dankzij SPN worden deze bedreigde ecosystemen op een effectieve manier beschermd en behouden voor de toekomst.

What if we change

What if we change is een interactief video-platform over de kracht van ecosysteemherstel.

Met dit programma laat IUCN NL zien dat het mogelijk is kwetsbare en beschadigde natuurgebieden te herstellen, samen met de lokale bevolking die van deze gebieden afhankelijk is. Hierdoor verbetert hun kwaliteit van leven. What if we change documenteert natuurherstel wereldwijd en verbindt en betreft mensen via presentaties, filmvertoningen en een interactief digitaal platform.

Videoreporters op locatie in India, Bonaire, Mali en Bolivia tonen hoe mensen hun uitgeputte land weer vruchtbaar maken of zich inspannen voor het leefgebied van bedreigde dieren. Het publiek kan zo van dichtbij meemaken wat ecosysteemherstel inhoudt en hoe het bijdraagt aan de gezondheid van mens en natuur.

Als onderdeel van What if we change trekt filmmaker en IUCN-ambassadeur John Liu wereldwijd volle zalen met zijn visuele roadshow, waarin hij beleidsmakers inspireert met films en succesverhalen rondom ecosysteemherstel.

IUCN NL werkt voor dit project samen met Wildlife Trust of India, Wetlands International, The Dutch Caribbean Nature Alliance, Fundación Natura Bolivia, de Environmental Education Media Project en stichting Loefflab. Het driejarige project wordt mogelijk gemaakt door steun van de Nationale Postcode Loterij.

Rode Lijst van bedreigde soorten

Door toedoen van de mens sterven planten en dieren op dit moment honderd tot duizend keer sneller uit. Om natuur te kunnen beschermen, moeten we weten hoe het met planten en dieren gaat. De mondiale standaard hiervoor is de IUCN Rode Lijst van bedreigde soorten. Deze lijst toont welke planten en dieren met uitsterven worden bedreigd.

De Rode Lijst wordt samengesteld door duizenden wetenschappers uit de hele wereld met hulp van talloze natuurorganisaties. De lijst is het uitgangspunt bij het vaststellen van prioriteiten voor natuurbescherming en vormt een wetenschappelijke basis voor internationale natuurverdragen, zoals het CITES-verdrag over de internationale handel in bedreigde soorten.

Onze projecten

Wereldwijd

Landen	Organisatie
Armenië	Foundation for the Preservation of Wildlife and Cultural Assets
Dominicaanse Republiek	Grupo Jaragua
Guatemala	American Bird Conservancy
Nederlandse Antillen	Dutch Caribbean Nature Alliance
Wereldwijd	Loefflab
Wereldwijd	John Liu
Wereldwijd	Asociación Guyra Paraguay
Wereldwijd	Instituto Centro de Vida
Wereldwijd	IUCN NL
Wereldwijd	Milieudefensie
Wereldwijd	Naturaleza, Tierra Y Vida
Wereldwijd	Nature Conservation Research Centre
Wereldwijd	Nature Conservation Research Centre
Wereldwijd	Netherlands Centre for Indigenous Peoples
Wereldwijd	Non-Timber Forest Products Exchange Programme
Wereldwijd	The Pro Forest Initiative
Wereldwijd	The Samdhana Institute

De door IUCN NL in 2012 ondersteunde projecten werden gefinancierd door:
 Adessium Foundation
 Ministerie van Buitenlandse Zaken
 Nationale Postcode Loterij
 Turing Foundation

Uitleg afkortingen:
 EA - Ecosystem Alliance
 PU 4.1 - People Unlimited 4.1
 RSCIP - Responsible Shrimp Culture Improvement Program
 SPN - Small grants for the Purchase of Nature
 WiWC - What if we change

Projecttitel	Budget	Programma
Protecting Khosrov Nature reserve, Armenia	20000	SPN
Landpurchase in the Jaragua-Bahoruco-Enriquillo Biosphere Reserve, Dominican Republic	18000	SPN
Land purchase to expand the Core Zone of the Cerro San Gil PA	85000	SPN
Conch restoration, Lac bay, Bonaire	300000	WiWC
Film production We ARE the World	957479	WiWC
John Liu We are the World	450000	WiWC
Technical workshop on monitoring of agricultural frontiers	29573	EA
South America Facing Soy Challenges Together	43065	EA
Support to southern partners, participation Rio+20, juni 2012	50000	EA
Mining Limits	400000	EA
Support to southern partners, participation Jeju, sept. 2012	25000	EA
Launching of African Terrestrial Carbon Centre Initiative at Climate COP in Durban	10000	EA
Participation of ATCC in the African Carbon Forum, Addis Abbea, Ethiopia	1394	EA
Reducing the Impact of the Dutch Economy on Indigenous Peoples and their Livelihoods	75000	EA
REDD+ capacity building workshop	50000	EA
Benchmarking agrocommodity sustainability standards	18395	EA
Participation Alliance for Women in Development - AWID	9920	EA
Totaal wereldwijd	2542826	

Afrika

Landen	Organisatie
Benin	Nature Tropicale
Benin	Action Plus
Benin	Aquaculture et développement durable
Benin	Benin Ecotourism Concern
Benin	Centre Régional de Recherche et d'Education pour un Développement Intégré
Benin	Nature Tropicale
Burkina Faso	Association pour la gestion de l'environnement et le développement
Burkina Faso	Association inter villageoise de Gestion des Ressources Naturelles et de la Faune de la Comoé Léraba
Burkina Faso	Naturama
Congo (D.Rep.)	Agro-Industrie Rurale
Congo (D.Rep.)	Centre D'Accompagnement des Autochtones Pygmees et Minoritaires Vulnerables
Congo (D.Rep.)	Centre de recherche sur l'environnement, la democratie et les droits de l'homme
Congo (D.Rep.)	Innovation et Formation pour le Developpement et la Paix
Congo (D.Rep.)	Innovation pour le Developpement et la Protection de l'Environnement
Congo (D.Rep.)	Reseau CREF
Congo (D.Rep.)	Réseau des Ressources Naturelles
Congo (D.Rep.)	Solidarité pour la promotion rurale
Ghana	A Rocha
Ghana	Agbangla G.D.
Ghana	Nature Conservation Research Centre
Ghana	Rural Environmental Care Association
Ghana	The Development Institute
Guinee	Association pour le Développement de la pêche Artisanale en Guinée
Guinee	Organisation pour le Développement Intégré du Littoral
Guinee-Bissau	Ação para o Dessenvolvimento
Kameroen	Association Camerounaise pour l'Education Environnementale
Kameroen	Cameroon Wildlife Conservation Society
Kameroen	Centre pour l'Environnement et le Développement
Kameroen	Global Village Cameroon
Kameroen	IUCN Kameroen
Kameroen	Organisation pour la Protection de la Foret Camerounaise et de ses Ressources
Kenia	Nature Kenya
Mali	Wetlands International Headquarters
Oeganda	African Institute for Energy Governance
Oeganda	Mulheres em Ação no Pantanal
Oeganda	Uganda Wildlife Society
Tanzania	Tanzania Forest Conservation Group

Projecttitel	Budget	Programma
Promotion de l agriculture durable autour du Lac Sire et le couloir de migration des populations de lamantin d'Afrique	30000	Turing
Rehabilitation of mangroves and gallery forest in Southern Benin	120000	EA
Conservation and improvement of fish resources in the Oueme delta	120737	EA
Development of ecotourism in the Southern Wetlands of Benin	119854	EA
The Sitatunga Valley; conservation and restoration of swamp forest in the Oueme delta	120000	EA
Conservation of the African Manatee in the Oueme delta	161996	EA
Climate change adaptation and improving livelihoods and ecosystems in Séno et de l'Oudala / Burkina Faso	200000	EA
Improve livelihoods through climate change adaptation measures around Comoé-Léraba Fauna reserve	200000	EA
Supporting sustainable management of Kabore Tambi National Park and improving livelihoods of adjacent communities	200000	EA
Support to the participative and sustainable development plan of Bapere	88296	EA
Pygmees Participation in the management of natural resources in South Kivu	80000	EA
Support to North Kivu communities in their rights revindications related to natural resource exploitation	75091	EA
Participative rehabilitation and governance of forest ecosystems	167110	EA
Natural resource monitoring and sustainable income generating activities for the protection of Virunga National Park	71831	EA
Multi-actor process in the sustainable management of natural resources in North Kivu	148978	EA
Support to the Greening of DRC's Economy	114997	EA
Strengthening of Local natural resource governance in Lake Edward	115000	EA
Expansion of community managed conservation areas (CREMAs) around Mole National Park	174061	EA
Technical support to EA grants monitoring	5651	EA
Capacity building for CREMA communities for resilient ecosystem services	257692	EA
Enhancing Environment and Rural Economy through Community Based Biodiversity Management	160003	EA
Ecosystem approach to CREMAs in Woadze and Gwira-Banso	162037	EA
Projet d'Appui aux paysans des secteurs de Boneya et de Yatitya pour le Developpement d'une Agriculture Durable	30000	Turing
Appui a l'organisation des producteurs de bonia et khoni khuoroude pour le Developpement	30000	Turing
Sustainable manioc production in Northern Guinea Bissau	40000	Turing
Governance of the Waza Logone floodplain	191625	EA
Cameroon Atlantic Coastal and Upper Nyong Wetlands project	120000	EA
Enhancing improved practices in the extractive industries governance of Southern Cameroon	205000	EA
Improvement of the regulatory framework for renewable energy sources	120000	EA
Coordination agreement EA - IUCN Cameroon	60014	EA
Improved livelihoods and environmental management linked to mining developments in the forests of SE Cameroon	102886	EA
Land purchase for Sharpe's Longclaw in Kinangop grasslands	80040	SPN
Community based nature conservation in the Inner Niger Delta	300000	WWC
Empowering communities for sustainable natural resource management in the Albertine Rift - Hoima district	185287	EA
Empowering communities for sustainable natural resources management in the Albertine rift - Kasese Sub Region	265970	EA
Empowering communities for sustainable natural resources management in the Albertine rift - Bullisa region	198905	EA
Land purchase in the Misalal forest corridor	85000	SPN
Totaal Afrika	4908060,92	

Azië

Landen	Organisatie
India	IUCN Indian National Committee
India	Edhkwehlynowd Botanical Refuge
India	Wildlife Trust of India
Indonesië	Association for Papuan Indigenous Peoples Study and Empowerment
Indonesië	Conservation Community Indonesia
Indonesië	Non-Timber Forest Products Exchange Programme
Indonesië	Non-Timber Forest Products Exchange Programme
Indonesië	Sawit Watch
Indonesië	The Samdhana Institute
Indonesië	The Samdhana Institute
Indonesië	The Samdhana Institute
Indonesië	Wahana Lingkungan Hidup Indonesia
Indonesië	Alliance for Tompotika Conservation
Mali	Association Malienne pour la Conservation de la Faune et de l'Environnement
Mali	Association Malienne pour la Conservation de la Faune et de l'Environnement
Mali	Association Malienne pour la Protection et Développement de l'Environnement au Sahel
Mali	Donko
Mali	Harmonie du Développement au Sahel
Filippijnen	Cordillera Peoples Alliance
Filippijnen	Environmental Legal Assistance Center, Inc.
Filippijnen	Kitanglad Integrated NGOs, Inc.
Filippijnen	Mabuwaya Foundation Inc.
Filippijnen	McKeough Marine Center-Xavier University
Filippijnen	Network of Sustainable Livelihoods Catalysts
Filippijnen	Non-Timber Forest Products - Task Force
Filippijnen	Non-Timber Forest Products - Task Force
Filippijnen	Partnership For Rural & Technical Services
Filippijnen	Tanggol Kalikasan
Filippijnen	The Samdhana Institute, Philippines
Filippijnen	Tri-People Concern for Peace, Progress and Development of Mindanao, Inc.
Vietnam	Education for Nature
Vietnam	SNV Vietnam

Projecttitel	Budget	Programma
Coordinator of Leaders for Nature in India	77597	PU 4.1
The Edhkehwynawd Botanical Refuge-Nilgiri Biosphere Reserve	52960	SPN
Restoring the wildlife habitat in Garo Hills and Karbi Anglong Autonomous Council areas of Northeast India	300000	W/WC
Empowerment of Papua Customary Peoples for sustainable natural resources management	128253	EA
Increasing community welfare through participative forest management	180750	EA
Upscaling sustainable community-based forest livelihoods	135217	EA
Sustainable Livelihoods Initiatives and Models - SLIMming Indonesia	45950	EA
Enhancing capacities of CSOs and influencing policies	216692	EA
Strengthening rights and livelihoods in critical ecosystems	347033	EA
National coordination for EA Programme Indonesia	21826	EA
Coordination of EA country programme in Indonesia 2012-2013	34176	EA
Ensuring ecosystem carrying capacity and services based on local knowledge	184102	EA
Landpurchase Tompotika Rainforest Reserve, Sulawesi	35500	SPN
Improvement of community livelihoods in and around The Bafing fauna reserve and Lake Magui	200000	EA
EA Mali-Burkina exchange visit to Humbo Ethiopia AR-CDM and REDD+ projects	14900	EA
Poverty reduction in the plain of Seri through the restoration and the protection of the inundated forests	160000	EA
Strengthening Poverty alleviation and sustainable livelihoods in the Sahelian Ecosystems-Kayes region, Mali	160000	EA
Assisted Natural Regeneration: an initiative for a sustainable reforestation on Dogon Plateau	160000	EA
Capacity Building and Campaigning for the Protection of Cordillera ecosystems	20339	EA
Enhancing Local Conservation Capacities and Advocacy Initiatives in Mt. Mantalingahan Range	187391	EA
Strengthening indigenous governance through management of forest ecosystems and Ancestral Domains	108934	EA
Contribution to the publication: "The Philippine crocodile: ecology, culture and conservation"	3000	EA
Strengthening the ridge to reef ecosystem management approach for sustainable development in Mindanao	110322	EA
Rebuilding Coastal Ecosystems through Community Pride and Ownership in Bicol	45601	EA
Forest Conservation through Sustainable NTFP Management and REDD+ in Luzon and Palawan	405211	EA
EA Philippines - Coordination of 2nd annual partners meeting	7523	EA
Upstream-downstream approach to sustainable ecosystem management in Dioyo watershed, North Mindanao	108457	EA
Strengthening capacity towards ecosystems-based management of critical ecosystems in Luzon, Philippines	111210	EA
Building constituency for social and environmental safeguards in natural and mineral resources laws and policies	182172	EA
Sustaining initiatives for effective natural resource management in Ancestral Domains, Mindanao	32091	EA
Securing priority habitat for endangered Vietnamese Pond Turtle	65000	SPN
Responsible Shrimp Culture Improvement Program, Vietnam	34232	RSCIP
Totaal Azië	3876439	

Zuid-Amerika

Landen	Organisatie
Argentinië	Fundacion Proteger
Argentinië	Fundación ProYungas
Argentinië	Fundacion Vida Silvestre Argentina
Bolivia	Sociedad Boliviana de Derecho Ambiental
Bolivia	American Bird Conservancy
Bolivia	Asociación Faunagua
Bolivia	Asociación para la conservación, investigación de la biodiversidad el el desarrollo sustentable
Bolivia	Centro de Estudios Regionales para el Desarrollo de Tarija
Bolivia	Fundación Natura Bolivia
Bolivia	Naturaleza, Tierra Y Vida
Bolivia	Sociedad Boliviana de Derecho Ambiental
Bolivia	Sociedad Boliviana de Derecho Ambiental
Brazilië	4 Cantos do Mundo
Brazilië	Associação Sócio Cultural e Ambiental E Vida
Brazilië	Fundação Neotropical do Brasil
Brazilië	Instituto Centro de Vida
Brazilië	IUCN Brasil
Brazilië	Pró-Muriqui Association
Brazilië	Amigos de Iracambi
Brazilië	Instituto para a Salvaguarda das Paisagens Inspiradoras e dos Refugios Ambientais
Colombia	Fundación Proyecto Tití
Colombia	Fundación BioDiversa Colombia
Colombia	The Hummingbird Conservancy
Colombia	The Hummingbird Conservancy
Ecuador	Fundacion Ecominga
Ecuador	Third Millennium Alliance
Paraguay	Asociación Guyra Paraguay
Paraguay	Bragayrac
Paraguay	Comunidad y Desarrollo Sustentable
Paraguay	Fundación Yvy Porã
Paraguay	Instituto de Derecho y Economía Ambiental
Peru	Proyecto Mono Tocon
Peru	Amazonicos por la Amazonía Association
Peru	American Bird Conservancy
Peru	Amazonicos por la Amazonía Association

Projecttitel	Budget	Programma
Biodiversity and Poverty Reduction in the Middle Paraná	109994	EA
Land Use planning and Biodiversity Conservation in Critical Ecosystems	99970	EA
Payments for Environmental Services in Plata Basin forests	110000	EA
Desarrollo e Implementación de un Sistema de Gestión Ambiental Indígena para la Gobernanza de la TCO Monte Verde	249131	PU 4.1
Expanding the Barba Azul Nature Reserve	85000	SPN
Optimization of the production chain of shad (<i>Prochilodus lineatus</i>) in the Pilcomayo River Basin	160000	EA
Strengthening of environmental governance of different social actors linked to protected areas	80000	EA
Support Weenhayek ethnic in the sustainable management of the Pilcomayo	100000	EA
Improved water productivity through watershed management in Santa Cruz, Bolivia	150000	EA
Promote sustainable alternatives that empowers local communities to combat climate change	130000	EA
Generation of citizenship with environmental awareness and public accountability in the Bolivian Pantanal	121838	EA
Communication plan Ecosystem Alliance Bolivia	5430	EA
Scoping Study Biofuels Brazil	13200	EA
Consolidating a joint articulation for defending the Rio Paraguay, the Pantanal and its People	14997	EA
A network of environmental communicators in the Pantanal	45000	EA
Conservation of Paraguay Headwaters	109744	EA
Leaders for Nature in Brazil	29016	EA
Purchase bufferzone muriqui habitat	42820	SPN
Serra do Brigadeiro Land Conservation Project	50000	SPN
Protecting the habitat of the critically endangered blonde capuchin monkey	87000	SPN
Creating a protected area for cotton-top tamarins in Northern Colombia	87000	SPN
Protecting Barbacoas Wetland Watershed	87000	SPN
Cloud forest purchase Antioquia	85000	SPN
Extension of La Mesenia Paramillo Reserve	11340	SPN
Strengthening the Rio Zuñac Reserve in the Corredor Ecológico Llanganates-Sangay	38362	SPN
Expansion of the Jama-Coaque Ecological Reserve in the Tumbes-Chocó Biodiversity Hotspot	55000	SPN
Building experience for the sustainable development of the Chaco	160025	EA
Comunicacion plan Ecosystem Alliance Paraguay	14910	EA
Sustainable production for biodiversity conservation in the Pantanal of Paraguay	130000	EA
Conservation and Chaco forest management in the Pilcomayo	120000	EA
Strengthening of local governments in the Chaco	130000	EA
Rapid Assessment of the conservation values in the working area of the Oro Vere cooperation	1000	PU 4.1
Land purchase to protect the habitat of the San Martín Titi monkey, Peru	19000	SPN
Purchase of 167 hectares in the Abra Patricia Private Conservation corridor, northern Peru	85000	SPN
Gestión Participativa de Concesiones para Conservación en la Amazonía Peruana	109924	PU 4.1
Totaal Zuid-Amerika	2926701	

Onze resultaten

Groene internationale samenwerking

COBRA

Het COBRA-project onderzoekt manieren voor een duurzame omgang met tropische bossen en savannes. Doel is een betere bescherming van de natuur. In 2012 is binnen het COBRA-project onderzoek gedaan naar de reacties van inheemse gemeenschappen op mondiaal en nationaal beleid voor milieu en handel. Hun visies en verwachtingen zijn uitvoerig op video's vastgelegd, waarbij enkele lokale bewoners, na een videotraining, hun eigen dorpsgenoten hebben geïnterviewd. Zeker in het binnenland van de Guyana-regio zijn video's een veel doeltreffender middel om de bevolking te informeren en bewust te maken dan geschreven rapporten. Via deze video's hopen wij te leren hoe de inheemse gemeenschappen omspringen met hun natuurlijke hulpbronnen, bijvoorbeeld door middel van traditionele visserijmethoden. Daarnaast zijn er in 2012 door onderzoekers, onder andere van IUCN NL, analyses gemaakt van scenario's voor de toekomst van lokaal tot mondiaal niveau.

Ecosystem Alliance

In 2012 heeft IUCN NL, samen met haar alliantiepartners Both ENDS en Wetlands International, verder invulling gegeven aan de 16 landenprogramma's, het internationale lobbywerk en de leeragenda. Vanuit de alliantie zijn er inmiddels 134 (veld)projecten opgestart, begeleid door 116 partnerorganisaties. Hiermee is een grote stap gezet in de implementatie van het programma en worden de eerste resultaten

zichtbaar. Een deel daarvan lichten we er hier uit. Een volledige beschrijving van de resultaten in 2012 is te vinden in het jaarverslag van de Ecosystem Alliance (www.ecosystem-alliance.org).

In 2012 lag de nadruk op het versterken van de capaciteiten van onze partnerorganisaties op bijvoorbeeld het vlak van beter beheer van ecosystemen of het versterken van lobbycapaciteit om (land)rechten van lokale bevolking te agenderen en te verdedigen. In de komende jaren moet dit resulteren in wetswijzigingen, duurzame handelsketens en het vergroten van het aantal hectares natuur onder duurzaam beheer. Dit gebeurt bijvoorbeeld al volop in de Filippijnen (zie kader). In de DR Congo heeft de Ecosystem Alliance gewerkt aan het versterken van de samenwerking tussen de lokale partnerorganisaties onderling en met relevante internationale spelers waardoor het mogelijk werd illegale oliewinning in het Virunga Nationaal Park hoog op de internationale agenda te krijgen, onder andere van het Europees Parlement.

In 2012 is bovendien geïnvesteerd in lobbyactiviteiten met een nationaal of globaal karakter die betrekking hebben op beter beheer van ecosystemen. Zo hebben we als Ecosystem Alliance bijgedragen aan de oprichting van een dispute settlement facility als onderdeel van de Round Table for Sustainable Palm Oil (RSPO). Hierdoor kunnen landrechten van lokale bevolking beter worden gerespecteerd bij de ontwikkeling van nieuwe palmolieplantages.

Turing Foundation

In 2012 ondersteunde de Turing Foundation elf ontwikkelingsprojecten van IUCN NL. In dat jaar werden zeven van deze projecten afgesloten. Door kleinschalige irrigatie is onze partnerorganisatie Action Plus uit Benin erin geslaagd om de verbouw van rode pepers succesvol bij boeren te introduceren. Doordat bij deze biologische teelt geen pesticiden worden gebruikt, krijgt het omringende bos de kans zich te herstellen.

De ngo Aquaded boekte goede resultaten in de Oueme vloedvlakte in Benin. Door vis te kweken in traditionele vijvers wordt de visproductie verhoogd en overbevissing tegengegaan. Een deel van de gekweekte vis is vrijgelaten om de overbevestigde natuurlijke populaties aan te vullen.

In dezelfde Oueme vloedvlakte werkt onze partnerorganisatie Nature Tropicale met boerenfamilies aan de verbouw en de verwerking van soja. Vooral voor de vrouwen vormt de succesvolle verkoop van verschillende sojaproducten een belangrijke extra inkomstenbron. De introductie van soja is gekoppeld aan de bescherming van de door jacht bedreigde Afrikaanse zeekoe, die op de IUCN Rode Lijst van bedreigde soorten staat.

Het project van Ghana Organic Agriculture Network (GOAN) - gericht op het verduurzamen van de cacao productie - is in 2012 helaas voortijdig afgebroken. Illegale goudwinning in het zuidwesten van Ghana heeft enorme proporties aangenomen en veroorzaakt veel onrust onder de lokale bevolking. Deze omstandigheden maakten het onmogelijk voor GOAN om het project tot uitvoering te brengen.

Mijnbouw, ecosystemen en mensenrechten in de Filippijnen

In de afgelopen tien jaar is de mijnbouwindustrie in de Filippijnen explosief gegroeid. Met steun van de overheid breiden mijnbouwbedrijven hun activiteiten steeds verder uit naar het platteland en inheemse gebieden. De gevolgen voor mens en milieu zijn desastreus: oerwouden worden vernietigd om de mijnen aan te leggen en boeren en inheemse volken worden van hun land verdreven. Bovendien veroorzaakt mijnbouw ernstige vervuiling van rivieren en kustwateren. Mensen worden ziek van het verontreinigde drinkwater en de giftige stoffen in vis.

Binnen de Ecosystem Alliance verzet IUCN NL zich met haar tien Filippijnse partnerorganisaties tegen deze misstanden. Onze partners ondersteunen lokale gemeenschappen bij het verdedigen van hun landrechten en de ontwikkeling van duurzame, alternatieve inkomstenbronnen zoals honingproductie en biologische landbouw.

De situatie in de Filippijnen is grimmig. In 2012 werden meer dan tien anti-mijnbouwactivisten vermoord. Desondanks blijft het protest onder de bevolking toenemen. In juli 2012 resulteerde dit in een regeringsvoorstel. Hoewel in dit nieuwe beleid een aantal misstanden worden aangekaart, biedt het weinig garanties voor betere bescherming van natuur, milieu en rechten van de lokale bevolking. Daarom blijven onze partnerorganisaties samen met andere maatschappelijke organisaties lobbyen voor strengere wetgeving waarbij rekening wordt gehouden met land- en mensenrechten, veiligheids- en milieu-eisen en de effecten van mijnbouw op klimaatverandering.

People Unlimited 4.1

In 2012 was IUCN NL met het People Unlimited 4.1 programma actief in Bolivia, Peru en India. In Bolivia richtte onze partnerorganisatie SBDA een Technisch Multidisciplinair Comité op dat alle organisaties in het gebied moet gaan coördineren bij natuurbescherming.

Peruaanse partnerorganisatie Sacha Runa boekte een mooi succes: zij verkregen een veertigjarige vergunning voor het veiligstellen van een corridor tussen twee belangrijke beschermde gebieden in de Peruaanse Yungas. Het behoud van dit gebied is cruciaal voor het voortbestaan van allerlei diersoorten en voor de watervoorziening van boeren en steden in de omgeving.

In India droeg de People Unlimited 4.1 alliantie bij aan de ontwikkeling van het Indiase Leaders for Nature netwerk, dat in oktober werd gelanceerd op de conferentie van de Convention on Biological Diversity in Hyderabad.

Bedrijfsleven vergroenen

Leaders for Nature

In 2012 stond het Leaders for Nature programma in het teken van 'Building Sustainable Business'. Tijdens het jaarlijkse forum kwamen 250 vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven bij elkaar om hun bedrijfsvoering te verduurzamen. Veertien bedrijven werkten aan een actieplan waarin zij aan de slag gingen met onderwerpen als ecologische voetafdruk, verduurzaming van productketens, communicatie en bewustwording, biobrandstof en groene gebouwen.

82 deals werden gesloten tussen bedrijven om samen te werken aan duurzame oplossingen, zoals het uitwisselen van kennis over integrated reporting en het meetbaar maken van biodiversiteitimpact.

Binnen het Inspirational Programme on Ecosystems gingen twaalf bedrijven aan de slag met concrete projecten. Zo bedachten zij een methode voor meer biodiversiteit op bedrijventerreinen, ontwikkelden zij een business case voor duurzame garnalenkweek en deden zij onderzoek naar instrumenten die de impact van een bedrijf op biodiversiteit en ecosystemen meten. Bij al deze activiteiten werden de bedrijven door IUCN NL begeleid met kennis, training en projectsupport.

In 2012 werden drie master classes en een expert meeting georganiseerd over planetary boundaries, building the business case for biodiversity, sustainable finance en REDD+. Ook zijn in 2012 stappen gezet voor de internationalisering van Leaders for Nature. In oktober werd Leaders for Nature India gelanceerd waarbij IUCN NL samen met lokale partners een nationaal Leaders for Nature programma in India opstart.

Platform BEE

In 2012 is het Platform Biodiversiteit, Ecosystemen & Economie van start gegaan. Er is een subsidieregeling voor bedrijven opgezet om biodiversiteit te verankeren in hun bedrijfsstrategie en –processen. Twaalf projecten zijn goedgekeurd, verdeeld over zes verschillende sectoren. Bij deze projecten gaat het onder andere om het vervangen van niet-duurzame grondstoffen door

duurzame alternatieven, het verminderen van pesticiden en vervuiling en het testen van visvriendelijke gemalen. Verder is een begrippenkader over 'No Net Loss' opgesteld, waarmee bedrijven impact op biodiversiteit en ecosystemen kunnen reduceren tot nul. Er is ook onderzoek verricht naar het meetinstrumentarium dat bedrijven ter beschikking staat om no net loss te realiseren. Tot slot is gestart met de ontwikkeling van een helpdesk die bedrijven praktisch advies kan geven, zie www.bedrijfslevenenbiodiversiteit.nl.

RSCIP

In 2012 heeft IUCN NL samen met haar partners van het Responsible Shrimp Culture Improvement Program aangetoond dat er een business case is voor duurzame en verantwoorde garnalenteelt. In totaal zijn zes garnalenkwekerijen in Indonesië en Vietnam onder de loep genomen. Onderzocht is of verduurzaming van deze bedrijven ook economisch gezien tot meer winst kan leiden. De analyses, die in december tijdens een tweedaagse conferentie in Vietnam werden gepresenteerd, lieten zien dat verantwoorde garnalenkweek op de lange termijn commercieel rendabel is. Samen met de partners werkt IUCN NL hard om dit doel in 2013 in de praktijk te brengen.

Herstel en behoud van natuur

Small grants for the Purchase of Nature

Small grants for the Purchase of Nature, het IUCN NL fonds voor de aankoop van bedreigde natuur, ontving in 2012 ruim negentig projectvoorstellen van natuurorganisaties in zuidelijke landen. Voor zes projecten in Guatemala, Nicaragua, Ecuador, Bolivia, Peru en Myanmar werd financiering goedgekeurd. In totaal stelde SPN in 2012 een bedrag van 418.000 euro beschikbaar voor de bescherming van ruim 3.500 hectare natuur.

SPN steunde bijvoorbeeld de uitbreiding van het Barba Azul reservaat in Bolivia door de aankoop van 1.900 hectare savanne. Dit unieke natuurgebied herbergt de grootste populatie blauwkeel-ara's ter wereld. Deze papegaai wordt volgens de IUCN Rode Lijst ernstig bedreigd: naar schatting zijn er nog zo'n 400 vogels in het wild te vinden.

Met geld van het SPN-fonds kon het Jama-Coaque reservaat aan de Ecuadoriaanse kust uitgebreid worden met 90 hectare, tot 361 hectare. Dat lijkt weinig, maar dit stuk land vormt een belangrijke verbinding tussen twee stukken bos waardoor bedreigde kikkers, slangen en vogels een groter leefgebied krijgen.

De Peruviaanse Andes is de enige plek ter wereld waar de geelstaartwolaap voorkomt. Deze aap staat op de lijst van 25 meeste bedreigde primaten op de wereld. Hier stelde SPN 85.000 euro beschikbaar

voor de uitbreiding van het Abra Patricia reservaat, een belangrijk leefgebied voor deze soort, alsmede voor zeldzame vogelsoorten als de 13 centimeter grote snorbaarduil.

What if we change

Het online videoplatform What if we change telde eind 2012 zo'n 600 video-clips. Met een nieuwe homepage en de oprichting van een Facebookpagina en een Twitteraccount is de online zichtbaarheid van dit project verder vergroot.

In de projecten in India, Mali en op Bonaire zijn belangrijke stappen gezet. Zo heeft onze lokale partnerorganisatie in India een aantal nieuwe beschermde gebieden veiliggesteld. Op Bonaire vond een uiterst succesvolle mediacampagne plaats om bewustwording over de kwetsbaarheid van de conch, een groot lokaal schelpdier, onder de lokale bevolking te vergroten.

IUCN-ambassadeur John Liu gaf wereldwijd lezingen over het belang van eco-systeemherstel. Hij sprak onder andere op de Rio+20 Conferentie Duurzame Ontwikkeling van de Verenigde Naties in Brazilië. De VPRO maakte een documentaire over zijn werk. Het werd de best bekeken aflevering van Tegenlicht van het seizoen. Ook in Afrika bereikte John Liu een groot publiek met zijn televisieserie, die in negen verschillende landen wordt uitgezonden.

Rode Lijst van bedreigde soorten

In 2012 publiceerde IUCN haar nieuwe Rode Lijst. Van de in totaal 65.518 soorten

planten en dieren die IUCN onderzocht werden er 20.219 met uitsterven bedreigd. Bovendien waren er 795 uitgestorven en kwamen er 63 niet meer in het wild voor.

Opmerkelijk is dat er in 2011 nog 801 uitgestorven soorten op de lijst stonden. Dit is te verklaren doordat een aantal planten en dieren zijn herontdekt, zoals de *Erythrina schliebenii*, een Tanzaniaanse boom. In totaal stonden op de Rode Lijst van 2011 61.914 soorten, waarvan er toen 19.570 met uitsterven werden bedreigd.

Voor bijna alle soorten bedreigde dieren en planten geldt dat verlies van leefgebied, bijvoorbeeld door de kap van regenwoud, de belangrijkste bedreiging is. Daarnaast worden zoogdieren, reptielen, vissen, amfibieën en planten vooral bedreigd door illegale jacht en handel, vervuiling en de laatste jaren ook steeds meer door de klimaatverandering.

Twee voorbeelden van dieren die sinds de vorige editie van de Rode Lijst zijn uitgestorven zijn de *Neoplanorbis tantillus* (een kleine zoetwaterslak) en de *Margatteoidea amoena* (een soort kakkerlak).

Mede door een beschermingsprogramma ging het in 2012 beter met de stellerzeeleeuw. Deze robbensoort ging van de status 'bedreigd' naar de status 'bijna bedreigd'. De situatie van de blauwe leguaan, die leeft op de Kaaimaneilanden, verbeterde eveneens. In plaats van 'ernstig bedreigd' werd deze soort in 2012 aangemerkt als 'bedreigd'.

Communicatie & public affairs

Communicatie

De periodiek bijgewerkte versies van de Rode Lijst van bedreigde soorten is voor IUCN NL een belangrijk middel om media-aandacht te vragen voor de achteruitgang van ons natuurlijk kapitaal. In 2012 hebben wij onder andere met de nieuwe Rode Lijst van vogelsoorten veel artikelen weten te genereren.

Ook was er veel aandacht voor de verschillende soorten apen die met uitsterven worden bedreigd, met onder andere een groot verhaal op de voorpagina van Spits, qua oplage de grootste krant van Nederland.

Naast over de Rode Lijst verschenen veel artikelen in de pers over een nieuwe vis-methode die door IUCN is ontwikkeld, en over onze alarmbel over het enorme aantal pythonhuiden dat wereldwijd wordt verhandeld voor de mode-industrie.

Ook het bedrijevnetwerk Leaders for Nature van IUCN NL haalde het nieuws. Zo stond de toekenning van de jaarlijkse IUCN Leaders for Nature Award aan ingenieursbureau Arcadis in de Telegraaf. Arcadis kreeg de prijs voor de vooruitstrevende manier waarop de onderneming werkt aan het verbeteren van ecosystemen en biodiversiteit.

In 2012 werden IUCN en IUCN NL in totaal 111 keer aangehaald in de nationale en regionale gedrukte Nederlandstalige media in Nederland en België (bron: Lexis Nexis). Op internet was een veelvoud daarvan terug te vinden.

Naast de media is communicatie via de website www.iucn.nl van wezenlijk belang voor IUCN NL. In 2012 bezochten ongeveer 45.000 mensen de website, tegen 47.000 bezoekers in 2010.

Public affairs

Vanwege de algemene verkiezingen was 2012 een belangrijk jaar voor de politieke en ambtelijke beleidsbeïnvloeding door IUCN NL. We hebben onze standpunten tijdens het opstellen van de verkiezingsprogramma's van de verschillende politieke partijen en tijdens de formatie uitgedragen.

Het vergroenen van het beleid voor internationale samenwerking en het vergroenen van de Nederlandse economie vormen de belangrijke doelstellingen voor IUCN NL. IUCN NL houdt intensief contact met politici en beleidsmakers bij ministeries om deze doelstellingen te bereiken, en werkt daartoe samen met de Groene11, het samenwerkingsverband voor public affairs van de groene organisaties.

In 2012 heeft IUCN NL meer energie gestoken in het gezamenlijk behartigen van gedeelde belangen met (vertegenwoordigers uit) het bedrijfsleven. Omdat ecosystemen en biodiversiteit aan de basis van de economie staan, wordt dit belang door een steeds breder front gedeeld.

Richting het ministerie van Buitenlandse Zaken hebben we onder andere standpunten gedeeld over de regionale benadering van ontwikkelingssamenwerking en de Meerjarige Strategische Plannen 2012-2015 voor de Nederlandse ambassades.

Daarnaast heeft IUCN NL een nationale en internationale lobby gevoerd over de dreiging van olieboringen in het oudste en meest natuurrijke reservaat van Afrika, het Virunga National Park in DR Congo.

Evenementen

Februari

- 14** Leaders for Nature forum: Building Sustainable Business, bij Burgers' Zoo in Arnhem
- 16** IUCN NL Werkgroep Den Haag: Wat betekent de Green Deal 'Taskforce Biodiversiteit' voor het Nederlandse natuurbeleid? bij Sociëteit de Witte in Den Haag

Maart

- 12** Leaders for Nature master class: Ecology and strategy - tipping points in building sustainable business, bij Rotterdam School of Management in Rotterdam

April

- 18** Bossenoverleg, bij Akantes in Amsterdam

Mei

- 15** Leaders for Nature forum: Follow-up event, bij PwC in Amsterdam
- 30** Werksessie Bedrijventerrein van de toekomst op de conferentie Rio aan de Maas, bij Van Nelle Fabriek in Rotterdam
- 30** TedX Wageningen met John Liu als spreker, bij WUR in Wageningen
- 31** IUCN NL Werkgroep Den Haag: Hoe duurzaam is de biobased economy? bij Sociëteit de Witte in Den Haag

Juni

- 12** Leaders for Nature master class: Building the business case for biodiversity, bij Philips in Amsterdam

Augustus

- 28** COBRA Project Management Board meeting, bij Iwokrama River Lodge in Guyana

September

- 3-15** World Conservation Congress, bij IUCN International in Jeju, Zuid-Korea met bijdragen van Jan Kamstra, Daan Wensing en Marijn van der Pas
- 6** Leaders for Nature expert meeting REDD+, bij Eneco in Rotterdam
- 23-28** Symposium: Securing Land for Conservation in Asia: Opportunities, Pitfalls and Alternatives, bij SWIRE Marine Training Center in Singapore
- 24** Leaders for Nature inspirational session, bij de Floriade in Venlo
- 30** Springtij Festival met John Liu als spreker, op Terschelling

Oktober

- 17** Launch Leaders for Nature India, bij CBD COP 11 in Hyderabad, India
- 21** Natuurbehoudsmarkt met een informatiekraam over What if we Change, bij Diergaarde Blijdorp in Rotterdam
- 29** Leaders for Nature master class: Sustainable finance for a green economy, bij ING in Amsterdam

November

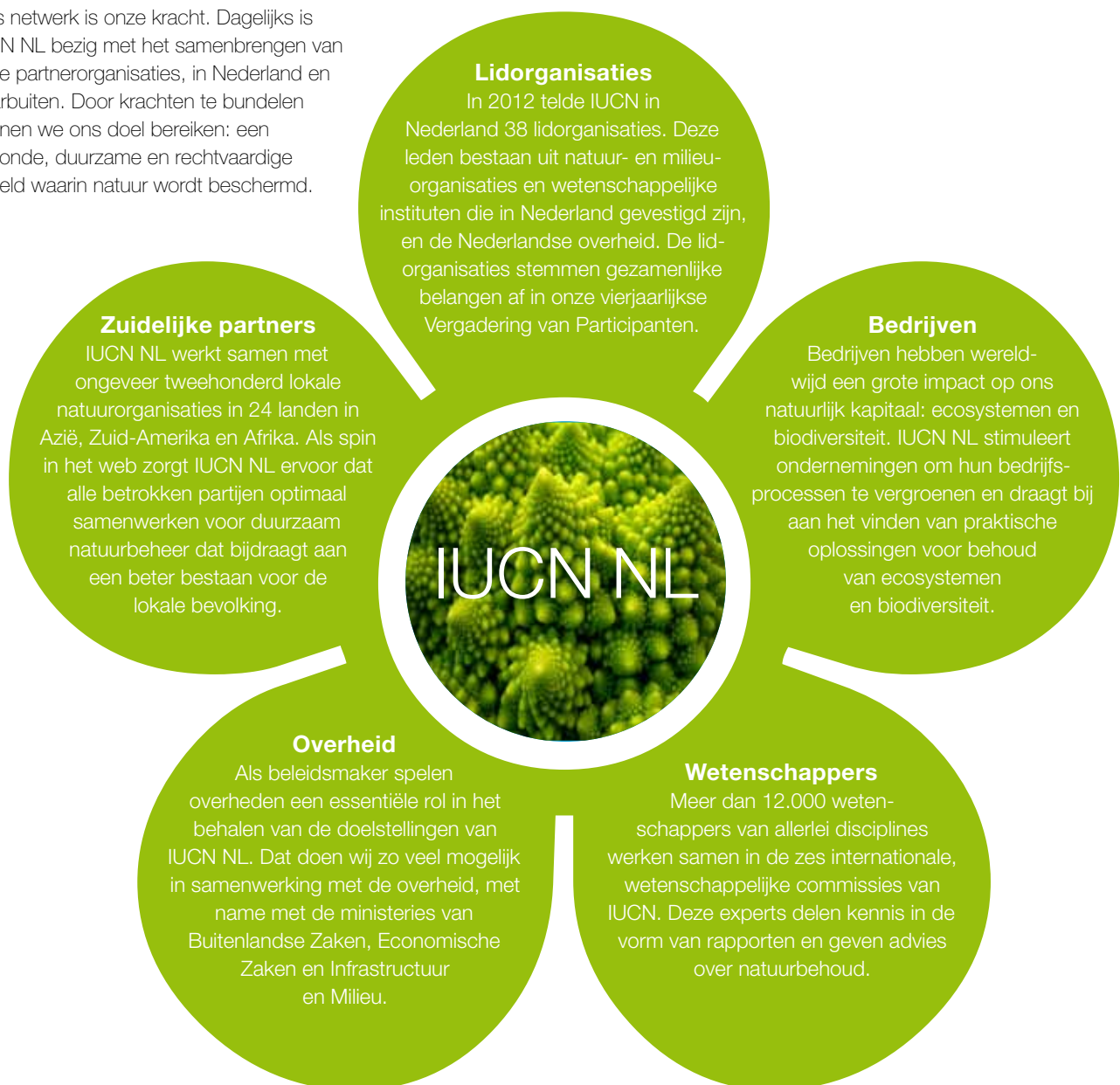
- 6** Lezing door John Liu, bij Triodos bank in Zeist
- 28** Gastcollege Ecosystem restoration door Marle de Jonge, bij Universiteit Leiden in Leiden

December

- 5** Bossenoverleg, bij Akantes in Amsterdam
- 6** Leaders for Nature closing event, bij AkzoNobel in Amersfoort
- 13** IUCN NL Werkgroep Den Haag: Is het regeerakkoord groen genoeg voor het bedrijfsleven? bij Sociëteit de Witte in Den Haag
- 21-22** Conferentie Responsible Shrimp Culture Improvement Program (RSCIP) – Vietnam: Findings, Funding and the Future for Small Scale Farmers met Mathew Parr als key-note spreker, in Hanoi in Vietnam

Ons netwerk

Ons netwerk is onze kracht. Dagelijks is IUCN NL bezig met het samenbrengen van onze partnerorganisaties, in Nederland en daarbuiten. Door krachten te bundelen kunnen we ons doel bereiken: een gezonde, duurzame en rechtvaardige wereld waarin natuur wordt beschermd.

Lidorganisaties

In 2012 telde IUCN in Nederland 38 lidorganisaties. Deze leden bestaan uit natuur- en milieu-organisaties en wetenschappelijke instituten die in Nederland gevestigd zijn, en de Nederlandse overheid. De lidorganisaties stemmen gezamenlijke belangen af in onze vierjaarlijkse Vergadering van Participanten.

Zuidelijke partners

IUCN NL werkt samen met ongeveer tweehonderd lokale natuurorganisaties in 24 landen in Azië, Zuid-Amerika en Afrika. Als spin in het web zorgt IUCN NL ervoor dat alle betrokken partijen optimaal samenwerken voor duurzaam natuurbeheer dat bijdraagt aan een beter bestaan voor de lokale bevolking.

Bedrijven

Bedrijven hebben wereldwijd een grote impact op ons natuurlijk kapitaal: ecosystemen en biodiversiteit. IUCN NL stimuleert ondernemingen om hun bedrijfsprocessen te vergroenen en draagt bij aan het vinden van praktische oplossingen voor behoud van ecosystemen en biodiversiteit.

Overheid

Als beleidsmaker spelen overheden een essentiële rol in het behalen van de doelstellingen van IUCN NL. Dat doen wij zo veel mogelijk in samenwerking met de overheid, met name met de ministeries van Buitenlandse Zaken, Economische Zaken en Infrastructuur en Milieu.

Wetenschappers

Meer dan 12.000 wetenschappers van allerlei disciplines werken samen in de zes internationale, wetenschappelijke commissies van IUCN. Deze experts delen kennis in de vorm van rapporten en geven advies over natuurbehoud.

Coalities

IUCN NL initieert en adviseert een aantal thematische werkgroepen. Samen met de andere deelnemers van deze werkgroepen proberen wij onderwerpen rond vergroening van de internationale samenwerking, economische vergroening en behoud en herstel van natuur op de publieke en politieke agenda te zetten.

Vooruitzicht

De doelstelling van IUCN NL is het bewaken, stimuleren en ondersteunen van het behoud, herstel en duurzaam gebruik van ecosystemen en biodiversiteit in Nederland en in zuidelijke landen. Verantwoord omgaan met ecosystemen en biodiversiteit, ons natuurlijk kapitaal, draagt bij aan het oplossen van problemen zoals klimaatverandering, armoede en het tekort aan grondstoffen, en is een voorwaarde om de voedsel- en watervoorzieningen veilig te stellen.

Voor IUCN NL is de meerjarenstrategie die onze moederorganisatie IUCN in september 2012 heeft vastgesteld leidend. Natuur als oplossing voor de bovengenoemde thema's is daarin het kernthema. Het realiseren van deze "nature based solutions" zal nieuwe vormen van samenwerking vragen tussen private en publieke partijen en over landsgrenzen heen. IUCN NL zet zich daarom de komende jaren in voor een sterkere verbinding tussen de IUCN-lidorganisaties, onze zuidelijke partners, het bedrijfsleven, kennisinstellingen en de overheid.

Net als veel van onze lidorganisaties zien wij ons gesteld voor belangrijke strategische vragen. Niet alleen moeten ook wij nadenken over de continuïteit van de overheidsfinanciering na 2015, ook stellen wij ons de vraag hoe wij onze rol als platform en netwerkorganisatie kunnen versterken ten dienste van onze missie.

In ieder geval willen wij een gewaardeerde rol vervullen voor de Nederlandse IUCN-lidorganisaties en voor de Nederlandse

individuele leden van de IUCN commissies. In 2013 gaan wij daarom stap voor stap onze toegevoegde waarde voor de lidorganisaties concretiseren en vergroten. Daarbij gaat het eerst om het organiseren van inhoudelijk aantrekkelijke bijeenkomsten waar wij met elkaar standpunten en ideeën kunnen uitwisselen rond de thema's 'Duurzame, groene economie' en 'Groene internationale samenwerking'. Ook kunnen wij in deze bijeenkomsten een verbindende rol spelen bij het inventariseren van de "Internationale dimensies van het natuurbeleid"; de vraagstukken betreffende de Nederlandse inbreng bij het nakomen van internationale afspraken en de controlerende en ondersteunende rol van IUCN en de IUCN-leden daarbij. Daarnaast is een belangrijke doelstelling om de Nederlandse lidorganisaties te faciliteren bij beleidsbeïnvloeding, onderlinge kennisuitwisseling en participatie in (veld)projecten. Hierbij zullen wij inzetten op het stimuleren van nieuwe innovatieve samenwerkingsvormen tussen IUCN-leden, bedrijven, kennisinstellingen en de overheid die passen bij onze missie.

Een tweede terrein waarop wij steviger gaan inzetten is het bevorderen van de bekendheid van IUCN en van haar doelstellingen in brede zin. Via diverse mechanismen zullen wij trachten daarbij vooral ook de overheid te voeden met op wetenschappelijke kennis gebaseerde standpunten om daarmee effectiever en groener beleid te formuleren. Hierbij zullen wij al onze mogelijkheden inzetten: een actief lidmaatschap van de Groene 11*, uitdaginge sessies van de Werkgroep Den Haag, een duidelijker profilering van het

Leaders for Nature programma en van het Platform Biodiversiteit, Ecosystemen & Economie, een inhoudelijk actief penvoerderschap van de Ecosystem Alliance, en verder de gerichte deelname aan ronde tafels en initiatieven die inspelen op de politieke actualiteit.

Kennis en capaciteitsversterking worden een steeds belangrijker thema. IUCN NL zal meer initiatieven nemen om internationale IUCN-kennis beschikbaar te stellen aan Nederlandse lidorganisaties en zal de inbreng van specifiek Nederlandse kennis in de IUCN commissies en programma's beter gaan faciliteren. Daarnaast streeft IUCN NL er naar de kennisactiviteiten van haar programma's en projecten onderling versterkend te laten zijn en daar al haar partners van te laten profiteren. In samenwerking met partners zal een uitgebreider programma van master classes worden opgezet, dat toegankelijk is voor al onze doelgroepen.

Met een verandering van de overheidsfinanciering van internationale projecten in het vooruitzicht, zal IUCN NL haar eigen projectaanpak in 2013 tegen het licht gaan houden, in consultatie met de IUCN-lidorganisaties en lokale organisaties. Meer en meer zal IUCN NL praktische oplossingen gaan bieden aan lokale gemeenschappen, bedrijven en overheden

* De Groene 11 is een samenwerkingsverband van 15 natuurorganisaties en ngo's, met als doel het coördineren van de beleidsbeïnvloeding richting de Nederlandse overheid op voornamelijk Nederlandse dossiers.

rond duurzaam beheer van ecosystemen. Sinds 2011 participeert IUCN NL daarvoor in twee allianties binnen het meerjarige financieringsprogramma MFS II van Buitenlandse Zaken: de Ecosystem Alliance en People Unlimited 4.1. Wanneer deze financiering in 2015 eindigt wil IUCN NL zich breder kunnen presenteren als gewilde strategische projectpartner voor publieke en private partijen die concrete resultaten willen boeken op het snijvlak van natuurbehoud, bedrijfsvoering en internationale ontwikkeling.

De komende jaren gaan wij nadrukkelijker de synergie zoeken tussen onze projecten voor vergroening van internationale samenwerking en onze projecten voor verduurzaming en vergroening van de economie. Ook zullen wij de coherentie tussen onze diverse werkterreinen versterken en onze samenwerkingsverbanden beter op elkaar aansluiten. Het behoud, herstel en duurzaam gebruik van ecosystemen en biodiversiteit is immers in het belang van ons hele netwerk.

Financiën

Jaarrekening

In dit jaarverslag is een samenvatting van de jaarrekening 2012 opgenomen. Op 29 april 2013 is door Dubois & Co. Register-accountants een goedkeurende verklaring voor deze jaarrekening afgegeven.

De volledige jaarrekening is op te vragen bij de receptie van IUCN NL via mail@iucn.nl of 020 626 17 32.

Algemeen

Het Ecosystem Alliance programma, met een looptijd van 2011-2015, is een significant onderdeel van de activiteiten van IUCN NL. Het jaar 2012 was het tweede jaar van dit programma, dat gefinancierd wordt onder het medefinancieringsstelsel MFS II voor ontwikkelingssamenwerking.

IUCN NL is als penvoerder eindverantwoordelijk voor dit programma, dat wordt uitgevoerd in samenwerking met de alliantiepartners Wetlands International en Both ENDS. In het aanvangsjaar 2011 werd de aandacht vooral gericht op het opzetten van landenprogramma's en de structuur om het EA programma te kunnen beheersen.

In 2012 is de aandacht verschoven naar het implementeren van de landenprogramma's en het opzetten van een adequaat monitoring- en evaluatiesysteem. Met dit systeem kan de voortgang van het projectportfolio gevolgd en zonodig bijgestuurd worden op aspecten zoals contractvoorwaarden, activiteiten en realisatie ten opzichte van budget. De voortgang van de output van het EA programma verloopt in lijn met de planning.

In 2012 heeft IUCN NL te maken gehad met een wisselende bezetting van de directie. Na het vertrek van algemeen directeur Willem Ferwerda in maart heeft operationeel directeur Lena Euwens enkele maanden de dagelijkse leiding waargenomen, waarna Michiel de Wilde in augustus als algemeen directeur ad interim werd aangetrokken voor een periode van twaalf maanden.

Na de hectische periode 2010-2011 ten gevolge van het in eerste instantie mislopen van de MFS II-financiering, leidden de directiewisselingen begrijpelijkerwijs tot onduidelijkheid en onrust in de organisatie. In de tweede helft van het jaar keerde de rust echter terug en zijn directie en medewerkers gezamenlijk aan de slag gegaan met organisatieverbeteringen en een gedachteswisseling over de strategische positie van IUCN NL. Tegen het einde van het jaar kon geconstateerd worden dat op veel fronten goede voortgang was geboekt en de organisatie zich weer met voldoende zelfvertrouwen kon gaan voorbereiden op de komst van een nieuwe permanente directeur en een nieuwe voorzitter.

Resultaat

Na verwerking van de onttrekking aan de bestemmingsreserve SPN (Small grants for the Purchase of Nature) resteert er een positief resultaat van € 35.876. Het bestuur heeft besloten dit saldo toe te voegen aan de continuïteitsreserve.

Ten opzichte van de begrote baten voor het jaar 2012 vallen de volgende zaken op. De projectbaten zijn 8% (ca. € 1.041.000)

hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door hoger dan begrote inkomsten voor het Ecosystem Alliance programma (ca. € 454.000) en een extra liquiditeitsafroep voor Ecosystem Alliance door alliantiepartner Both ENDS in verband met een voorspoediger verloop van projecten dan begroot (€ 360.000). Verder heeft IUCN NL extra inkomsten gegenereerd uit nieuwe projecten die niet begroot waren (ca. € 157.000). De rentebaten zijn hoger dan begroot (ca. € 83.000), als gevolg van een voorzichtige schatting bij de begroting.

Ten opzichte van de begrote lasten voor het jaar 2012 valt op dat deze 9% (ca. € 1.292.000) hoger zijn dan begroot. Voor het merendeel heeft dit te maken met extra projectactiviteiten die ook de genoemde hogere baten veroorzaken. De pensioenlasten zijn fors hoger (ca. € 195.000) door kosten terzake van met terugwerkende kracht tot 2007 gefactureerde excedentpremies voor de medewerkers. De huisvestingskosten zijn lager (ca. € 46.000) door het grotendeels niet uitvoeren van een begrote verbouwing van het kantoorpand van IUCN NL. Verder zijn de advies- en accountantskosten hoger (ca. € 40.000) door een uitgevoerde quick scan op de lopende projecten van de stichting en de inhuur van externe versterking voor enkele incidentele interne projecten.

Dit alles resulteert in een negatief saldo van baten en lasten van € 251.016 ten opzichte van een nihil begroting. Na verwerking van de mutatie van de bestemmingsreserve SPN van € 285.892 resteert er een positief

saldo van € 35.876. De mutatie van de bestemmingsreserve SPN is een saldo van toevoegingen aan de reserve in 2012 van € 395.770, voornamelijk door een bijdrage van de Nationale Postcode Loterij, en onttrekkingen in verband met landaankopen in 2012 van € 681.662.

Financiële positie

Na toevoeging van het resterende positieve saldo van baten en lasten van € 35.876 bedraagt de continuïteitsreserve nu € 1.110.344 (2011: € 1.074.468). Hiermee loopt de continuïteitsreserve licht op naar 42,9% van de personeelskosten exclusief overige personeelskosten (2011: 42,5%)

In 2012 ontving IUCN NL een bijdrage van € 900.000 van de Nationale Postcode Loterij. De bijdrage van de Nationale Postcode Loterij en haar deelnemers is uniek, want deze is niet alleen meerjarig, maar IUCN NL bepaalt ook zelf de besteding ervan, op basis van haar expertise.

Voor 2012 heeft het bestuur besloten om een bedrag van € 390.000 toe te wijzen aan het landaankoopfonds Small Grants for the Purchase of Nature (SPN). De overige € 510.000 is aangewend om te besteden aan de algemene doelstellingen van de stichting. Zonder de Postcode Loterij en haar deelnemers zouden wij een groot deel van onze initiatieven niet kunnen realiseren.

Personeel

In 2012 waren er gemiddeld 31,1 FTE in dienst (2011: 33,5 FTE). Deze lichte afname heeft onder meer te maken met

vacatures die in 2012 zijn uitgezet maar in 2013 zijn ingevuld.

Met de subsidietoekenning voor Naar een groene economie is een extra FTE aangenomen. De belangstelling voor vacatures en stageplekken van stichting IUCN Nederlands Comité is ruim voldoende. Elke sollicitatieprocedure wordt binnen de gewenste tijd succesvol afgerond.

Het bestuur wil op deze plaats zijn grote waardering uitspreken voor directie en medewerkers voor hun enorme inzet en gedrevenheid, waarmee zij hebben gewerkt aan de realisatie van de doelstellingen van IUCN NL. Dankzij deze inzet wordt het jaar 2012 afgesloten met een positief toekomstperspectief.

Toekomst

IUCN NL begint 2013 met een zeer goed gevulde portefeuille van betaalde programma's en projecten. De begroting is daarvoor realistisch en gezond, met ruimte om bijvoorbeeld weer een serieus programma van interne trainingen voor de medewerkers op te starten. De met MFS II-gelden gefinancierde werkzaamheden voor de Ecosystem Alliance en People Unlimited 4.1 spelen in de capaciteitsbezetting nog een overheersende rol, maar er zijn daarnaast diverse andere interessante en uitdagende opdrachten geacquireerd.

De verwachting is dat eind 2013 het "huis op orde" gebracht zal zijn door afronding van een groot aantal interne verbeteringsprojecten. Daarnaast zal het toekomstperspectief van IUCN NL verduidelijkt

worden op basis van de tussen bestuur, directie, medewerkers en lidorganisaties opgestarte strategische dialoog. De projecten in zuidelijke landen zijn op stoom gekomen en de activiteiten rond het thema 'Bedrijfsleven vergroenen' gaan een nieuwe kansrijke fase in. De verwachting is dan ook dat veel nieuwe kansen zullen ontstaan om lidorganisaties te betrekken bij het werk van IUCN NL, zowel in het zuiden als met Nederlandse bedrijven.

2013 wordt daarmee een jaar waarin een vernieuwd IUCN NL de transitie inzet naar het creëren van een organisatie die sterk missiegedreven blijft, en waarin tegelijkertijd in toenemende mate aandacht zal worden geschonken aan het definiëren, zichtbaar maken en waarderen van persoonlijke inzet en resultaten van medewerkers. De komst van een aansprekende nieuwe permanente directeur en nieuwe voorzitter in de eerste helft van 2013 zal daarvan naar verwachting het passende sluitstuk vormen.

Peter P. Fechter, penningmeester

Balans per 31 december 2012

	2012 €	2011 €
ACTIVA		
Materiële vaste activa	30.022	39.258
Vorderingen en overlopende activa		
Nog te ontvangen subsidies	1.913.477	139.463
Debiteuren en overige vorderingen	350.805	1.365.978
	2.264.282	1.505.441
Liquide middelen	6.632.762	6.685.384
Totaal	8.927.066	8.230.083
PASSIVA		
Reserves en fondsen		
Reserves		
Continuïteitsreserve	1.110.344	1.074.468
Bestemmingsreserve SPN	114.959	400.851
	1.225.303	1.475.319
Fondsen		
Bestemmingsfonds lopende projecten	104.030	101.990
Kortlopende schulden		
Crediteuren	143.829	205.177
Belastingen en premies sociale verzekeringen	126.700	128.081
Overige schulden en overlopende passiva	1.767.002	3.848.798
Toegezegde programmasubsidies	5.560.202	2.470.718
	7.597.733	6.652.774
Totaal	8.927.066	8.230.083

Staat van baten en lasten over 2012

	2012 €	Begroot €	2011 €
BATEN			
Baten uit eigen fondsenwerving	257.045	380.499	509.843
Baten uit acties van derden	1.095.755	1.069.354	1.065.324
Subsidies van overheden	13.408.526	12.353.717	8.080.102
Rentebaten en baten uit beleggingen	158.906	75.000	113.739
SOM DER BATEN	14.920.231	13.878.570	9.769.008
LASTEN			
Besteed aan doelstellingen			
Terrestrische ecosystemen	4.840.670	4.358.695	2.823.269
Mariene- en zoetwater ecosystemen	5.189.884	4.611.303	3.116.396
Energie en Klimaat	4.198.720	4.073.998	2.446.714
Innovatieve projecten met positieve voetafdruk	-	-	321.870
Totaal	14.229.275	13.043.996	8.708.249
Werving baten			
Kosten eigen fondsenwerving	4.327	3.242	3.397
Kosten acties derden	12.160	9.110	9.547
Kosten verkrijging subsidies overheden	140.476	105.248	110.296
Totaal	156.963	117.600	123.240
Beheer en administratiekosten			
Kosten beheer en administratie	784.010	716.974	744.563
Totaal	784.010	716.974	744.563
SOM DER LASTEN	15.170.247	13.878.570	9.576.052
SALDO VAN BATEN EN LASTEN	-250.016	-	192.956
Bestemming saldo			
Toevoeging/onttrekking aan:			
Bestemmingsreserve SPN	285.892	-	-204.900
Overige reserves	-	-	-1.858
RESULTAAT	35.876	-	-13.802
Toevoeging / onttrekking Continuïteitsreserve	35.876	-	-13.802

Specificatie en verdeling kosten naar bestemming

Bestemming	Lasten per doelstelling			Kosten werving baten			Beheer en administratie	Totaal	Begroot	Totaal
	Team Aarde	Team Water	Team Energie en Klimaat	Eigen fondsen-werving	Acties derden	Subsidies van overheden		2012	2012	2011
Subsidies en bijdragen	3.864.790	4.425.417	3.740.784	-	-	-	-	12.030.991	11.457.966	6.439.113
Personeelskosten	856.348	670.831	401.846	3.797	10.670	123.270	687.980	2.754.742	2.169.327	2.817.708
Publiciteit en communicatie	2.917	2.285	1.369	13	36	420	2.343	9.383	-	-
Huisvestingskosten	44.274	34.683	20.776	196	552	6.373	35.569	142.423	132.390	129.569
Kantoor en algemene kosten	66.266	51.910	31.096	294	826	9.539	53.237	213.168	100.246	162.991
Afschrijving en rente	6.074	4.758	2.850	27	76	874	4.880	19.539	18.641	26.671
Totaal	4.840.670	5.189.884	4.198.720	4.327	12.160	140.476	784.010	15.170.247	13.878.570	9.576.052

<p>Lasten met betrekking tot Subsidies en bijdragen worden op basis van de projectkosten en indeling van betreffende projecten toegewezen aan de doelstellingen.</p> <p>Personeelskosten worden toegerekend aan doelstellingen op basis van projectteamindeling van de individuele medewerkers.</p> <p>Niet-projectgerelateerde personeelskosten worden verantwoord onder Beheer en administratie.</p> <p>Kosten werving baten worden onderverdeeld op basis van begrote inkomsten per categorie.</p> <p>Niet-personeelskosten worden naar de verschillende onderdelen toegerekend naar rato van de betreffende personeelskosten.</p>	Ratio's	
	Bestedingspercentage lasten	94%
	Bestedingspercentage baten	96%
	Kostenpercentage eigen fondsenwerving	2%
	Percentage beheer en administratie	5%
	Norm maximum beheer en administratie	10%

Bezoldiging directie

Naam	WH Ferwerda	MM Euwens	MC de Wilde	MP Grit
Functie	alg. directeur	interim directeur	interim directeur	intern directeur
Dienstverband				
aard (looptijd)	beëindigd	beëindigd	bepaald	beëindigd
uren	36	36	32	
part-time percentage	100	100	88,89	
periode	01/01-29/02	01/01-30/11	13/08-31/12	
Bezoldiging (EUR)				
bruto loon/salaris	15.130	88.500	43.754	
vakantiegeld	1.210	7.080	-	
eindejaarsuitkering, 13e/14e mnd	1.356	7.933	-	
variabel jaarinkomen	-	-	-	
	17.696	103.513	43.754	
SV lasten (wg deel)	1.069	5.880	2.672	
Belastbare vergoedingen/bijtellingen	20	110	462	
Pensioenlasten (wg deel)	1.094	6.021	8.775	
Overige beloningen op termijn	-	-	-	
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-	-	-	-
Totaal bezoldiging 2012	19.879	115.524	55.663	-
Totaal bezoldiging 2011	120.173	65.367	-	209.909

Colofon

Samenstelling: Marijn van der Pas en Gemma Span

Foto's: Manuk Manukyan, Jan Joseph Stok

Foto omslag: Christiaan van der Hoeven

Vormgeving: Joseph Plateau Grafisch Ontwerpers

Druk: Straatsma Printmanagement Services

IUCN NL

Plantage Middenlaan 2K

1018 DD Amsterdam

T + 31 (0) 20 626 17 32

mail@iucn.nl

www.iucn.nl

IUCN NL is de Nederlandse tak van de International Union for Conservation of Nature (IUCN), 's werelds oudste en grootste unie van natuurorganisaties. IUCN stelt jaarlijks de Rode Lijst van bedreigde soorten op en heeft als enige natuurbeschermer de status van ambassadeur bij de Verenigde Naties.

Binnen de internationale IUCN-koepel werkt IUCN NL met groene organisaties, bedrijven, overheden en wetenschappers aan de verbetering van welzijn van mensen door wereldwijd natuur te beschermen. De activiteiten van IUCN NL richten zich op drie thema's: groene internationale samenwerking, vergroening van het bedrijfsleven en het herstel en behoud van natuur. In 2012 telde IUCN 38 lidorganisaties in Nederland.

IUCN NL (National Committee of The Netherlands)

Plantage Middenlaan 2K
1018 DD Amsterdam
T + 31 (0) 20 626 17 32
mail@iucn.nl
www.iucn.nl

IUCN Headquarters

Rue Mauverney 28
1196 Gland
Switzerland
T +41 (22) 999 0000
mail@iucn.org
www.iucn.org